

Klasa 6 b. Historia świata w XVII i XVIII wieku.

Proszę o przesłanie zrealizowanych zadań na adres e-mail: agnieszka.321@wp.pl lub zdjęcia wykonanych zadań na telefon (511 842 420) do dnia 26 maja 2020 r. Proszę o wpisywanie na przesyłanych pracach imienia i nazwiska, klasy oraz numeru części.

Uwaga! Proszę o terminowe nadsyłanie prac.

Część XIII. Wyprawa na Rosję w 1812 roku.

Słowniczek:

- „Wielka Armia” – nazwa armii francuskiej w 1812 roku w wojnie z Rosją.
- „Reduta Rajewskiego” – umocniony punkt obronny w bitwie pod Borodino.

Przyczyny wojny: wojska rosyjskie szykowały się do ataku na Francję i Europę. Napoleon postanowił wyprzedzić uderzenie Rosjan i sam zaatakował.

1. Napoleon zebrał na wyprawę przeciwko Rosji około 600 tysięcy żołnierzy z całej Europy. Z całej tej masy liczyli się Francuzi i Polacy. Żołnierze innych narodowości - czy będą walczyć za cesarza Francji i Polskę? Czy to było w ich interesie? Nie! Napoleon uwierzył w masę, ilość, a nie w wyborowych i oddanych mu żołnierzy.

Zaopatrzenie tak „Wielkiej Armii” w żywność, paszę dla koni, amunicję, proch w 1812 roku było raczej niemożliwe. Francuzi wierzyli, że na zdobytych terenach będzie można zaopatrzyć się w żywność i wodę do picia. Rosjanie, zaczynając się wycofywać z zajmowanych terenów, palili składy żywności, zatruli źródła wody. Lato 1812 roku było bardzo gorące...

Cesarz, zanim rozpoczął wojnę, popełnił dwa błędy: uwierzył w ilość, a nie jakość, nikt nie mógł mu zagwarantować dostaw do armii. **22 czerwca 1812 roku** „Wielka Armia” przekroczyła rzekę Niemen – ustaloną granicę między Wschodem a Zachodem.

2. Odwrót Rosjan był systematyczny i zaplanowany. Plan dowódców rosyjskich polegał na wciągnięciu w głąb Rosji wojsk francuskich, którym coraz bardziej brakowało zaopatrzenia. **7 września 1812 roku** rozegrała się jedna z najkrwawszych bitew w dziejach ludzkości – bitwa pod Borodino niedaleko Moskwy. Napoleon był zadowolony, lecz nie przewidział, że w tym decydującym dniu dostanie wysokiej gorączki i całą bitwę przesiedzi w fotelu. Centralnym punktem bitwy była „Reduta Rajewskiego” – która przechodziła z rąk do rąk, jeden po drugim ginęli najlepsi żołnierze obu armii. Po bitwie Rosjanie się wycofali w kierunku Moskwy, a wojska francuskie podążyły za nimi.
3. Moskwa. Po bitwie pod Borodino Napoleon wkroczył z wojskami francuskimi do Moskwy. Był przekonany, że Rosjanie poproszą o pokój. Cesarz oczekiwał delegacji rosyjskiej. Lecz radość nie trwała długo. Moskwa zaczęła płonąć. Wypuszczeni z więzień więźniowie podpalali Moskwę. Przedtem zniszczono cały sprzęt strażacki. Dopiero deszcz ugasił pożar miasta. Spalone miasto nie nadawało się na przezimowanie „Wielkiej Armii”. Napoleon podjął decyzję o odwrocie.

Obejrzyj film: „Jak Polacy i Napoleon podbili Moskwę” [link poniżej]

<https://www.youtube.com/watch?v=GK35pX2Efsw>

Część XIV. Odwrót „Wielkiej Armii” w 1812 roku – część II.

1. Odwrót. Armię francuska zaskoczyła bardzo sroga, rosyjska zima. Ujemne temperatury pojawiły się już w październiku. Ustalmy fakty. Z 600 tysięcy żołnierzy zostało mniej, niż 100 tysięcy. Nie byli zaopatrzeni w odpowiednią odzież, żywność. Byli zmęczeni wielotygodniowymi marszami, stoczonymi bitwami. Przed nimi była teraz najtrudniejsza droga – droga do wolności...

Oto relacja z tej drogi, drogi mrozu i głodu:

„(...) Drżąc z zimna, nieszczęśliwi żołnierze idą wciąż. Wkrótce zeszywniałe nogi odmawiają posłuszeństwa, a pierwsza napotkana przeszkoda, kamień leżący lub zwłoki powodują upadek. Po upadku mało który ma siły, by wstać. Każdy chce odpocząć. Ten, kto się nie podniesie, ten zostaje. Najodważniejsi przechodzą obojętnie, odwracając głowę. Przed nimi, za nimi tylko śnieg. (...) Maszerowaliśmy, nie mówiąc nic do siebie. Każdy myślał tylko o sobie (...).”

Żołnierze zasypiali przy ogniskach. Rano byli jedną bryłą lodu.

Napoleon doszedł do rzeki Berezyny. Była ona wyjściem z Rosji. Nad Berezyną Napoleon jeszcze raz odzyskał swój boski geniusz. Dokona prawdziwego cudu. Markując przeprawę pod miejscowością Borysów, dokonali jej bardziej na północ, pod Studzianką. Polscy ułani pod tą miejscowością znaleźli bród (płytkie przejście przez rzekę). Saperzy polscy i francuscy przerzucili przez rzekę dwa mosty. Rosjanie oczekiwali Francuzów pod Borysowem. Napoleon przeprowadził się pod Studzianką, oszukując tym Rosjan. Wyruszyło ponad 600 tysięcy żołnierzy „Wielkiej Armii”, a Berezynę przekroczyło ponad 30 tysięcy. **14 grudnia 1812 roku** ostatni żołnierz „Wielkiej Armii” przekroczył granice Rosji. Po przekroczeniu Berezyny, Napoleon udał się do Francji, by formować nową armię. Tymczasem wojska rosyjskie wkroczyły do Księstwa Warszawskiego i ruszyły przez Niemcy na Paryż.

Zapisz odpowiedzi do zeszytu.

1. Podaj, jakie były przyczyny klęski Napoleona w wyprawie na Moskwę?

Obejrzyj film „Borodino 1812-2012” [link poniżej]

<https://www.youtube.com/watch?v=0pjAO3VTb3s>

Proszę przepisać obie lekcje do zeszytu lub wydrukować i wkleić, a zadane polecenia proszę obowiązkowo przesłać do dnia 26 maja 2020 r.